

36-Giới Ăn Biệt Chúng:

Phật tại thành Vương xá, lúc đó vua A-xà-thế và các quan đại thần đều tín kính Đề-bà-đạt-đa, dân trong thành trợ giúp cho Đề-bà-đạt-đa và cúng dường thức ăn Đát-bát-na, bữa ăn sáng, bữa ăn trưa. Có các Tỳ kheo trẻ tuổi xuất gia chưa bao lâu, Đề-bà-đạt-đa đem bát lớn bát nhỏ, kiền tư lớn, kiền tư nhỏ, móc y, dây thiền... các vật cần dùng của Tỳ kheo cho các Tỳ kheo trẻ tuổi này để dụ dẫn họ. Cho nên Đề-bà-đạt-đa có đến một trăm, hai, ba, bốn, năm trăm Tỳ kheo cung kính vây quanh cùng đi vào thành Vương xá thọ cúng dường thức ăn ngon riêng Đát-bát-na vào bữa ăn sáng, bữa ăn trưa. Còn các Tỳ kheo Trưởng lão Thượng tọa tu phạm hạnh lâu, được pháp vị của Phật vào thành khát thực chỉ được thức ăn nguội cách đêm hoặc cơm thiêu hoặc thức ăn thô dõ, có khi không được gì nên lúc được no lúc không được no. Có Tỳ kheo thiếu đức tri túc hành hạnh đầu đà nghe biết việc này tâm không vui liền đem việc này bạch Phật, Phật do nhân duyên này nhóm họp Tỳ kheo tăng rồi quở trách: “Tại sao gọi là Tỳ kheo lại cùng một trăm, hai, ba, bốn, năm trăm Tỳ kheo cung kính vây quanh... giống như đoạn văn trên cho đến câu lúc không được no”, quở trách rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay do hai điều lợi nên ngăn ăn biệt chúng, cho ba người cùng ăn: Một là tùy hộ đàn việt vì tâm thương xót, Hai là vì phá thế lực của các Tỳ kheo ác dục, không để cho kẻ ác dục tạo lập chúng riêng, tác pháp riêng và cùng tăng tranh chấp. Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề.

Ăn biệt chúng là ít nhất bốn người cùng ngồi ăn một chỗ.

Tướng phạm trong giới này là bốn Tỳ kheo ăn riêng chúng thì phạm Ba-dật-đề; nếu có ba-Tỳ kheo ăn riêng chúng, người thứ tư nên lấy phần ăn của mình để ăn thì không phạm.

Phật tại thành Vương xá, lúc đó có các Tỳ kheo bệnh do nhân duyên khát thực nên khổ não ốm gầy, cư sĩ trong thành thấy liền hỏi rõ nguyên do rồi nói: “Các thầy bệnh thì tôi thỉnh các thầy đến nhà tôi thọ thực”, các Tỳ kheo bệnh nói: “Phật chưa cho vì nhân duyên bệnh được ăn riêng chúng”. Các Tỳ kheo không biết làm sao liền đem việc này bạch Phật, Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho các Tỳ kheo bệnh được ăn riêng chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn riêng chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên.

Nhân duyên là khi bệnh hoặc bệnh lạnh hay bệnh nóng...

Tướng phạm là nếu Tỳ kheo không bệnh mà ăn riêng chúng thì phạm Ba-dật-đề.

Phật tại nước Xá-vệ, lúc đó đến thời may y nên các Tỳ kheo sáng sớm

tìm vật dụng để nhuộm y như củi đốt, lượm nước để nấu nước nhuộm y. Trong khi làm những công việc này thì đến giờ ăn, không thể đi khát thực được, do đây sanh khổ não. Các cư sĩ trong thành thấy vậy liền hỏi rõ nguyên do rồi nói: “Các thầy nhuộm y thì tôi thỉnh các thầy đến nhà tôi thọ thực”, các Tỳ kheo này nói: “Phật chưa cho vì nhân duyên nhuộm may y được ăn riêng chúng”. Các Tỳ kheo không biết làm sao liền đem việc này bạch Phật, Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho các Tỳ kheo đến thời may y, những người lo nhuộm may y được ăn riêng chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn riêng chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên. Nhân duyên là khi bệnh, khi nhuộm may y.

Tướng phạm là nếu Tỳ kheo thời may y chưa đến mà ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; thời may y đến thì ăn biệt chúng không phạm.

Phật tại nước Xá-vệ, lúc đó các Tỳ kheo từ nước Kiền-tát-la du hành đến nước Xá-vệ, nước này là đồng bằng nên thôn xóm cách nhau xa, các Tỳ kheo này tưởng gần nên muốn đến tụ lạc phía trước để khát thực, không ngờ khi đến tụ lạc đó thì đã qua ngọ nên phải đoạn thực rất khổ não. Các cư sĩ trong tụ lạc thấy vậy liền hỏi rõ nguyên do rồi nói: “Các thầy đi đường xa thì tôi thỉnh các thầy đến nhà tôi thọ thực”, các Tỳ kheo nói: “Phật chưa cho nhân duyên đi đường xa được ăn biệt chúng”. Các Tỳ kheo không biết làm sao liền đem việc này bạch Phật, Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho các Tỳ kheo đi đường xa được ăn biệt chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn riêng chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên. Nhân duyên là khi bệnh, khi nhuộm may y, khi đi đường.

Đi đường là đi gần nhất cho đến nửa do tuần, bận đi hay trở về. Tướng phạm là nếu Tỳ kheo đến hôm qua mà ngày nay ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; sáng mai đi mà ngày nay ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; ngay ngày nay đi ít nhất nửa do tuần, bận đi hay trở về mà ăn biệt chúng thì không phạm.

Phật tại nước Xá-vệ, lúc đó có các Tỳ kheo từ nước Kiền-tát-la đi thuyền đến nước Xá-vệ, khi đi gần tới tụ lạc các Tỳ kheo nói với vị thuyền sư: “Xin hãy đưa thuyền đến bờ cho chúng tôi khát thực”, thuyền sư liền đưa thuyền đến bờ. Các Tỳ kheo lên bờ vào trong tụ lạc khát thực rồi thọ thực... đến khi trở lại chỗ cũ thì thuyền đã đi xa, các Tỳ kheo ở trên bờ chạy theo thuyền liền gặp các nạn sư tử, cọp, sói... , trên đường nhỏ thì bị gai góc đâm... , vì thế nên khổ não. Lúc đó có cư sĩ thấy liền hỏi rõ nguyên do rồi nói: “Nay tôi thỉnh các thầy, những người đi thuyền đến nhà tôi thọ thực”, các Tỳ kheo nói: “Phật chưa cho nhân duyên đi

thuyền được ăn biệt chúng”, các Tỳ kheo không biết làm sao, đem việc này bạch Phật. Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho nhân duyên đi thuyền được ăn biệt chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên. Nhân duyên là khi bệnh, khi nhuộm may y, khi đi đường, khi đi thuyền.

Đi thuyền là đi ít nhất nửa do tuần, bận đi hay bận về.

Tướng phạm trong giới này là nếu Tỳ kheo đến vào ngày hôm qua, ngày nay ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; ngày mai đi ngày nay ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; ngày nay đi ít nhất nửa do tuần, bận đi hay bận về dù ăn biệt chúng đều không phạm.

Phật tại thành Vương xá, lúc đó trong thành đại chúng nhóm họp, Phật cùng một ngàn hai trăm năm mươi vị Tỳ kheo câu hội, khi các Tỳ kheo vào thành khát thực, các cư sĩ chỉ có thể cúng cho hai, ba-Tỳ kheo, không thể cúng cho nhiều vị và nói: “Các vị đông quá làm sao cúng cho hết được”. Các Tỳ kheo đến sau khát thực đều không được thức ăn nên khổ não, có cư sĩ thấy liền hỏi rõ nguyên do rồi nói: “Nay tôi thỉnh các thầy, những người đến dự đại chúng nhóm họp, đến nhà tôi thọ thực”, các Tỳ kheo nói: “Phật chưa cho nhân duyên dự đại chúng nhóm họp được ăn biệt chúng”, các Tỳ kheo không biết làm sao liền đem việc này bạch Phật. Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho các Tỳ kheo do nhân duyên đại chúng nhóm họp được ăn biệt chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên. Nhân duyên là khi bệnh, khi nhuộm may y, khi đi đường, khi đi thuyền, khi đại chúng nhóm họp.

Đại chúng nhóm họp là ít nhất tám người, bốn cượng Tỳ kheo và bốn khách Tỳ kheo đến nhóm họp. Do nhân duyên này khiến các cư sĩ không thể cung cấp đủ hết ẩm thực cho các Tỳ kheo.

Tướng phạm trong giới này là khi các Tỳ kheo không tới tám người nhóm họp mà ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề; nếu đủ tám hay hơn tám người nhóm họp, ăn biệt chúng không phạm.

Phật tại thành Vương xá, lúc đó cậu của vua Bình sa xuất gia trong phái ngoại đạo A-kỳ-đuy nghĩ rằng: “Vua Bình sa là cháu ngoại của ta rất kính Phật và các đệ tử của Phật, ta nên vì vua cố thỉnh Phật và các đệ tử của Phật thọ thực”, nghĩ rồi liền vào thành xin gạo, bánh, hồ ma, đậu..., các cư sĩ thấy liền hỏi rõ nguyên do rồi cho nhiều gạo, bánh

... Khi ra khỏi thành gặp một Tỳ kheo liền nói: “Thầy hãy vì tôi thỉnh Phật và vài đệ tử của Phật ngày mai đến nhà tôi thọ thực”, Tỳ kheo nói: “Phật chưa cho chúng tôi thọ Sa-môn thí được ăn biệt chúng”, người cậu của vua nói: “Đều là người xuất gia, vì sao lại không cho thọ, tôi vốn không kính các vị nhưng vì cháu ngoại của tôi là vua Bình sa kính Phật, tôi muốn cháu tôi hoan hỉ nên mới thỉnh các vị thọ thực”. Lúc đó người cậu của vua suy nghĩ: “Ta đã lo liệu đủ các món ăn uống, nếu Phật và các đệ tử đến thì ta sẽ cúng thí, nếu không đến thì ta sẽ tự ăn”, Tỳ kheo này không biết làm sao liền đem việc này bạch Phật, Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay cho các Tỳ kheo nhân duyên Sa-môn thỉnh thực được ăn biệt chúng, từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo ăn biệt chúng thì phạm Ba-dật-đề, trừ nhân duyên. Nhân duyên là khi bệnh, khi nhuộm may y, khi đi đường, khi đi thuyền, khi đại chúng nhóm họp, khi Sa-môn thỉnh thực.

Sa-môn là chỉ cho đệ tử của ngoại đạo A-kỳ-đuy-ni-kiền-tử, tóm lại trừ năm chúng đệ tử của Phật, những người xuất gia trong các phái ngoại đạo đều gọi là Sa-môn.

Tướng phạm trong giới này là nếu Sa-môn thỉnh Tỳ kheo, bạch y tự tay dâng cúng thức ăn thì Tỳ kheo thọ thỉnh không phạm, nhưng ăn thì phạm Ba-dật-đề; nếu bạch y thỉnh Tỳ kheo, Sa-môn tự tay dâng cúng thức ăn, Tỳ kheo thọ thỉnh thì phạm Đột-kiết-la nhưng ăn thì không phạm; nếu bạch y thỉnh Tỳ kheo và tự tay dâng cúng thức ăn, Tỳ kheo thọ thỉnh thì phạm Đột-kiết-la và khi ăn thì phạm Ba-dật-đề; nếu Sa-môn thỉnh Tỳ kheo và tự tay dâng thức ăn, Tỳ kheo thọ thỉnh và ăn đều không phạm.